

10/2015

Magyar bélyegek

Magyar Posta

INFORMÁCIÓ:

Tel: (+36 1) 76 77 329

E-mail: belyeg@posta.hu

RENDELÉS:

Tel: (+36 1) 76 77 173

Fax: (+36 1) 28 81 522

E-mail: philately@posta.hu

Internet: www.posta.hu

ELSŐ MENETREND SZERINTI AUTÓBUSZ (BUDAPEST, 1915)

A Magyar Posta alkalmi bélyeg kibocsátásával örökíti meg az első budapesti menetrend szerinti autóbusszjárat indításának centenáriumát. A bélyegképen az első két budapesti autóbussz, az Austro-Daimler gyártmányú akkumulátoros, emeletes „kis egyes”, valamint a kistarcsai Gép- és Vasútfelszerelési Gyárban készült benzinüzemű egyszintes jármű látható. A bélyeghez tartozó borítékot és bélyegzőt további autóbussz motívumok díszítik. A kibocsátáshoz forrásanyagot a *Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum* biztosított. A bélyegyet *Andor András* grafikusművész tervei alapján 200.000 példányban az *ANY Biztonsági Nyomda* gyártotta. Április 16-tól kapható az ország nagyobb postáin, valamint a Filapostán, de megrendelhető a Magyar Posta internetes áruházából is.

1915. március 1-jén, reggel 7 órakor állt forgalomba egy emeletes, akkumulátoros Austro-Daimler autóbussz és egy egyszintes, benzinmotoros kistarcsai kocs, ezzel elindult az első menetrend szerinti autóbusszjárat Budapesten. Az első utasok a Múcsarnok mögött szállhattak fel a járműre, és indultak el a Hősök terétől az Andrassy úton át egészen a mai Bajcsy-Zsilinszky (akkor még Vilmos császárról elnevezett) útig. A két kocsi közül az XX-1 forgalmi rendszámot az emeletes, az XX-2 rendszámot az egyszintes kocsi kapta. A buszok negyedóránként indultak és mivel megállóhelyek még nem voltak bárki, bárhol leinthette őket. A másnapi újság szerint: „Az első fordulón nemigen volt utasa a gusztusos és kényelmes járműnek, a kalauzoknak szíves bátorítással kellett invitálni a közönséget. Csak később, amikor megtudták, hogy 14 fillérért mindenki automobilozhat, közösen lendült fel az üzlet és lepték el utasok úgy a kocsi bársonypamlagját, mint a tető padjait. Örömmel konstatálták, hogy az új alkalmatosság simán fut és gyorsan halad.”

Már 1915 nyarán két újabb kocsi érkezett a fővárosba; az új buszokat Aradon gyártották, az alváz a MARTA, a karosszéria a Weitzer üzemében készült. Az új emeletes járművek augusztus 20-án (más források szerint augusztus 10-én) álltak szolgálatba. Annál is inkább szükség volt rájuk, mert a kistarcsai kocsi időközben üzemképtelenné vált, és áprilistól csak az akkumulátoros busz volt üzemben egészen az aradi segítség megérkezéséig. A főváros újabb járműveket rendelt és új vonalakat is nyitottak, a forgalom szépen fejlődött. Az 1914 nyara óta tartó világháború azonban egyre nagyobb erőfeszítéseket kívánt meg a hátországban élőkől is. A buszokra hamarosan nem jutott tömör gumi sem és az üzemanyagot is egyre nehezebben lehetett beszerezni. Végül 1917. április 10-én megszüntették az autóbussz-közlekedést, ami csak 1921. szeptember 24-én indulhatott újra. (Forrás: *bkv.hu: 100 éves a budapesti autóbussz-közlekedés, A MOZGÁSBAN c. magazin különszáma*)

AUTÓBUSZ1915: Megrendelési kód: 2015120010011 (bélyeg); 2015120060012 (FDC) • Megjelenés: 2015. április 16. • Névérték: 475 Ft (A 475 Ft-os bélyeg megjelenéskor belföldi elsőbbségi, egyéb 50g-os ajánlott küldemény bérmentesítésére használható.) • Példányszám: 200.000 db • Perforálási méret: 50x26 mm • Nyomdai eljárás: ofset • Gyártó: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. • Fotó: Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum • Tervezőművész: Andor András